

Uimhir Lárionaid

71

Uimhir Iarrthóra

General Certificate of Secondary Education
2012

Sláinte agus Cúram Sóisialta: Teastas Singil

Aonad SA2: Forbairt Phearsanta

[GHS21]

DÉ HAOINE 8 MEITHEAMH, IARNÓIN

AM

1 uair 30 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.
Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo.
Freagair **gach ceann** de na **cúig** cheist.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 100 an marc iomlán don pháipéar seo.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na lámhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gceisteanna **4(e)**, **5(a)** agus **5(b)**.

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	
Marc Iomlán	

1 Tá Garbhán agus Lára beirt 45 bliain d'aois. Tá siad pósta agus tá triúr páistí acu. Is fear dóiteáin é Garbhán agus tá post páirtaimseartha ag Lára i sciamhlann.

(a) Is í an mheánaosacht an chéim bheatha ina bhfuil Garbhán agus Lára. Maireann an chéim bheatha seo

ó _____ go _____ bliain. [2]

(b) Bain úsáid as an fhaisnéis thuas agus scríobh 3 athrú saoil a bhí ag Garbhán agus Lára cheana féin.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

3. _____ [1]

(c) Pléigh an patrún d'fhorbairt **mhothúchánach** a mbeifí ag súil leis le linn meánaosachta.

_____ [3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(d) Is maith le Lára a bheith ag siúl, ag snámh agus freastal ar ranganna íoga.

(i) Mínigh cad é mar a bheadh éifeacht dheimhneach ar fhorbairt **shóisialta** Lára as páirt a ghlacadh sna gníomhaíochtaí seo.

[2]

(ii) Mínigh dhá dhóigh dhifriúla a mbeadh éifeacht dheimhneach ag aclaíocht ar shláinte **fhisiciúil** Lára.

1.

[2]

2.

[2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

- (iii) Is maith le Lára a cuid oibre mar theiripeoir scéimhe. Tá beartaithe aici cúrsa páirtaimseartha a dhéanamh le cáilíocht níos airde a bhaint amach i dTeiripe Scéimhe.

Mínigh an dóigh a mbeadh deiseanna fostaíochta níos fearr ag Lára mar gheall ar an chúrsa seo a dhéanamh.

[2]

- (e) (i) Tá Garbhán ag caitheamh toitíní ó bhí sé ina dhéagóir.

Mínigh dhá éifeacht dhiúltacha dhifriúla atá ag caitheamh tobac ar shláinte **fhisiciúil** Gharbháin.

1. _____

[2]

2. _____

[2]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

2 Bhog an teaghlach Badel ón India go dtí Tuaisceart Éireann. Ba athrú mór saoil é seo don teaghlach agus thug a gcuid cairde tacaíocht dóibh.

(a) Míniú 3 chineál **dhifriúla** de thacaíocht is féidir gur thug a gcairde san India don teaghlach le cuidiú leo dul i ngleic leis an athrú saoil seo.

1. _____

 _____ [2]

2. _____

 _____ [2]

3. _____

 _____ [2]

(b) Tá dhá mhac i dteaghlach Badel, Rahul atá 12 bhliain d'aois agus Arun atá 8 mbliana d'aois agus tá iníon amháin ann, Sana atá 14 bliana d'aois.

(i) Scríobh an cineál gaoil atá ann idir Rahul agus Sana.
 _____ [1]

(ii) Is í an ógántacht an chéim bheatha ina bhfuil Rahul agus Sana.

Maireann an chéim bheatha seo ó _____ bliain go dtí 18 mbliana. [1]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(iii) Scríobh 3 dhóigh dhifriúla, dar leat, a mbeidh Rahul ag forbairt go **fisiciúil** le linn ógántachta.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

3. _____ [1]

(iv) Mínigh cad é is téististéarón ann.

 _____ [2]

(v) Mínigh cad é a mar a bheadh éifeacht dhiúltach ann ar fhorbairt **shóisialta** Sana as dul ar eisimirce ón India go dtí Tuaisceart Éireann.

 _____ [3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(c) (i) Is í aois an pháiste an chéim bheatha ina bhfuil Arun. Maireann an chéim bheatha seo ó _____ go dtí 10 mbliana. [1]

(ii) Pléigh na patrúin d'fhorbairt **fhisiciúil** agus d'fhorbairt **mhothúchánach** a mbeifí ag súil leo le linn na céime beatha seo.

Forbairt fhisiciúil

[3]

Forbairt mhothúchánach

[3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

(d) Bhí athrú saoil an phósta ag Marcas agus Labhaoise.

Mínigh cad é mar a bheadh na foinsí tacaíochta seo a leanas ina gcuidiú acu dul i ngleic leis an athrú saoil seo.

An banc acu

[2]

An eaglais acu

[2]

(e) Pléigh na patrúin forbartha a mbeifí ag súil leo le linn na céime beatha ina bhfuil Marcas agus Labhaoise anois.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.